

Wysakowska, Beata

Przyczynek do biografii Mieczysława Dunin-Wąsowicza (na podstawie archiwaliów lwowskich)

Kwartalnik Historii Nauki i Techniki 39/2, 69-76

1994

Artykuł umieszczony jest w kolekcji cyfrowej Bazhum, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych tworzonej przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego.

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie ze środków specjalnych MNiSW dzięki Wydziałowi Historycznemu Uniwersytetu Warszawskiego.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Beata Wysakowska
(Warszawa)

PRZYCZYNEK DO BIOGRAFII MIECZYŚŁAWA DUNIN-WĄSOWICZA (NA PODSTAWIE ARCHIWALIÓW LWOWSKICH)

Początki uniwersyteckiej farmacji we Lwowie przypadają na lata osiemdziesiąte XIX stulecia, kiedy to w 1881 r. utworzono przy Wydziale Filozoficznym Uniwersytetu Lwowskiego katedrę farmacji i farmakognozji, powierzając wykłady tych przedmiotów Mieczysławowi Dunin-Wąsowiczowi (1849–1913). Wychowanek Uniwersytetu we Fryburgu i doktor tejże uczelni, asystent Friedricha Augusta Flückigera, wreszcie – docent towaroznawstwa Politechniki Lwowskiej – miał doskonale przygotowanie do podjęcia profesorskich obowiązków. W 1881 r. objął stanowisko kierownika katedry farmacji i farmakognozji w Uniwersytecie Lwowskim i jako pierwszy – wykladał ten przedmiot po polsku. Będąc nadal chemikiem sądowym (micjskim) m. Lwowa, przez siedem lat (1877–1883) pełnił również funkcję redaktora „Czasopisma Towarzystwa Aptekarskiego”. Był jedynym farmaceutą, który kierował katedrą farmakognozji w ośrodku lwowskim w okresie do 1939 r.¹

Mieczysław Dunin-Wąsowicz był autorem bardzo płodnym. Według współczesnych bibliografii² opublikował ponad 100 prac naukowych i 6 zeszytów podręcznika *Farmakognozja*³.

Mimo dużego dorobku naukowego, organizacyjnego i dydaktycznego nie dokonano dotychczas analizy jego prac i nie podjęto opracowania pełnej biografii⁴. Mało również poznane są dzieje lwowskiego ośrodka farmaceutycznego w końcu XIX wieku, tj. w okresie szczególnie intensywnej działalności M. Dunin-Wąsowicza.

W tej sytuacji – w ramach prac nad dziejami farmakognozji polskiej, będących w programie Pracowni Historii Nauk o Leku Instytutu Historii Nauki PAN – podjęłam badania nad biografią Mieczysława Dunin-Wąsowicza; m.in. przeprowadziłam kwerendę w archiwach i bibliotekach we Lwowie. Były to następujące ośrodki: Państwowe Archiwum Obwodowe we Lwowie, Centralne Historyczne Archiwum Państwowe we Lwowie, Biblioteka Akademii Nauk im. Stefanyka, Biblioteka Uniwersytetu Lwowskiego im. Iwana Franko.

Odnalezione w wymienionych archiwach informacje z działalności M. Dunin-Wąsowicza są bardzo fragmentaryczne i dotyczą głównie jego pracy dydaktycznej w Uniwersytecie Lwowskim w latach 1880–1891, a także – dokumentów o charakterze biograficznym, jak też dotyczących prowadzenia gabinetu farmakognostycznego i wydania podręcznika farmakognozji.

1. MATERIAŁY BIOGRAFICZNE

Wśród odnalezionych dokumentów i zapisów szczególnie ważna jest informacja zawarta w rękopiśmiennej księdze protokołów o zdaniu przez M. Dunin-Wąsowicza egzaminów i uzyskaniu w 1875 r. dyplomu magistra farmacji. Księga ta znajduje się w Państwowym Archiwum Obwodowym we Lwowie⁵. W zapisie tym podano, że M. Dunin-Wąsowicz (nr 164), ur. w Dobromilu, mający 26 lat, zdał egzamin ścisły we Lwowie: I – 29.12.1875, II i III – 31.12.1875 r. Inny zapis dotyczy informacji, że w dniu 31.12.1875 r. złożył on przysięgę i otrzymał dyplom magistra farmacji.

Inne rękopisy⁶ to list z 1904 r. o zadawnionej sprawie podatkowej⁷ oraz 2 wizytówki o różnej treści⁸. Pierwsza wizytówka ma nadruk: „Mieczysław Dunin-Wąsowicz Dr filozofii i magister nauk wyzwolonych Uniw.Fryb., magister farmacji i dypl. aptekarz niemiecki” druga zaś: „Dr Mieczysław Dunin-Wąsowicz dyrektor chemicznego laboratorium miasta”.

Inny charakter ma – znajdujący się w Centralnym Historycznym Archiwum Miejskim we Lwowie – obszerny rękopis (143 arkusze)⁹, dotyczący dziejów rodziny Dunin-Wąsowicz w latach 1798–1903, zawierający m.in. na s. 96 drzewo genealogiczne rodu Dunin-Wąsowiczów¹⁰. Prawdopodobnie materiały te służyły Mieczysławowi Dunin-Wąsowiczowi do opracowania genealogii rodzinnej, zamieszczonej w VI tomie *Złotej księgi szlachty polskiej*¹¹.

2. MATERIAŁY DOTYCZĄCE DZIAŁALNOŚCI DYDAKTYCZNEJ

Są to źródła rękopiśmienne, odnalezione w Państwowym Archiwum Obwodowym we Lwowie¹². Ich treść to korespondencja między M. Dunin-Wąsowiczem, Senatem i Gronem Profesorów Uniwersytetu Lwowskiego a Namiestnictwem i Ministerstwem Oświecenia i Wyznań. Dotyczą one objęcia na Uniwersytecie Lwowskim wykładów farmacji i farmakognozji przez farmaceutę i prowadzenia ich w języku polskim – o co dopominało się od 1878 r. Galicyjskie Towarzystwo Aptekarskie oraz Gremium Aptekarskie Galicji Wschodniej¹³.

1. List Kolegium Profesorów Wydziału Filozoficznego we Lwowie (L. 189 z 19.03.1879) do Ministerstwa Wyznań i Oświecenia w sprawie nauczania farmakognozji w języku polskim.

2. Pismo (L. 246, z 19.03.1880 r.) skierowane przez Kolegium Profesorów Wydziału Filozoficznego we Lwowie do Ministerstwa Wyznań i Oświecenia, proponujące objęcie wykładów z farmakognozji przez Mieczysława Dunin-Wąsowicza. W liście¹⁴, liczącym 5 stron i napisanym w języku niemieckim przedstawiono jego

biografię i dotychczasowy dorobek naukowy; podano także wykaz ważniejszych, opublikowanych prac.

3. List z Namiestnictwa do Grona Profesorów Wydziału Filozoficznego CK Uniwersytetu we Lwowie (L. 19504 z 23.04.1880 r.), informujący, że Ministerstwo Wyznań i Oświecenia (zarządzenie z 11.04.1880 r. L. 3257) zezwoliło na prowadzenie od r.szk. 1880/81 wykładów z farmakognozji dla farmaceutów w języku polskim i w związku z tym zwraca się o zaproponowanie osoby, prowadzącej te wykłady (z wynagrodzeniem 600 zł rocznie).

4. Pismo z Namiestnictwa we Lwowie do Profesorów Wydziału Filozoficznego (L. 23476 z 19.06.1880 r.) w sprawie podania informacji, czy wymieniony kandydat zaakceptowałby nominację.

5. Pismo z Wydziału Filozoficznego Uniwersytetu we Lwowie do M. Dunin-Wąsowicza, nauczyciela towaroznawstwa w CK Szkole Politechnicznej we Lwowie (L. 382 z 21.06.1880 r. z propozycją objęcia wykładów farmakognozji, z wynagrodzeniem 600 zł rocznie).

6. List M. Dunin-Wąsowicza do Dziekanatu Wydziału Filozoficznego (z 22.06.1880 r.), wyrażający zgodę na prowadzenie wykładów z farmakognozji:

„C.Kr. Szkoła Politech. we Lwowie
Instytut Towaroznawstwa
Wysoki Dziekanacie Wydziału Filozoficznego
C.Kr. Wszechnicy we Lwowie

W uprzejmej odpowiedzi na sz. pismo z dnia 21 b.m. L. 382 mam zaszczyt donieść, iż jakkolwiek roczne wynagrodzenie w kwocie 600 zł za wykłady farmakognozji, wydaje mi się stosunkowo niskim, to mimo to zgodziłbym się takowe objąć, tuszając, że Wysoki Wydział Filozoficzny przekonałszy się o należytem wypełnianiu przyjętych przeze mnie obowiązków, zechce w swoim czasie wyższe wynagrodzenie dla mnie u Wysokiego Rządu wyjednać.

Gdy nadto wykłady farmakognozji musiałbym już w d[niu] 1 października b.r. przeto upraszam Wysoki Dekanat raczy nominację moją nieco przyspieszyć, bym przed rozpoczęciem wykładów miał czas istniejący instytut uporządkować i przynajmniej niezbędnych dla wykładów preparatów przysposobić.

Lwów, d.22.VI.1880

Z wysokim poważaniem
Dr Mieczysław Dunin Wąsowicz
nauczyciel towaroznawstwa
w C.Kr. Szkole Politechn.
we Lwowie”

7. List z Dziekanatu Wydziału Filozoficznego do CK Namiestnictwa z (L. 388 z 24.06.1880 r.) informujące, że M. Dunin-Wąsowicz wyraził gotowość przyjęcia posady asystenta farmakognozji z wynagrodzeniem rocznym 600 zł.

8. Pismo (L. 50596 z 8.10.1880 r.) z CK Namiestnictwa do Senatu C.K. Uniwersytetu we Lwowie, informujące o powierzeniu M. Dunin-Wąsowiczowi wykładów farmakognozji¹⁵.

9. Odpis zarządzenia CK Namiestnictwa we Lwowie do Senatu CK Uniwersytetu we Lwowie (L. 54585 z 28.10.1880 r.), informujące, że na podstawie zarządzenia Ministerstwa Wyznań i Oświecenia, L. 15057 z 25.10.1880 r., wynagrodzenie dla dra M. Dunin-Wąsowicza za wykłady farmakognozji i rozporządzeń medyczno-sanitarnych, wynosi 600 zł rocznie.

10. Pismo Dziekana do Namiestnictwa (L. 444 z 15.07.1882) o wypłacenie M. Dunin-Wąsowiczowi renumeracji 600 zł za rok 1881/82; odpis zarządzeń przesłanych z Namiestnictwa do Dziekanatu Wydziału Filozoficznego (L. 67357 z 6.12.1883) o podwyższenie przez Ministerstwo Wyznań i Oświecenia (L. 17667 z 2.10.1883) wynagrodzenia pryw. doc. dr M. Dunin-Wąsowiczowi za wykłady z farmakognozji i przepisów aptekarskich do 800 zł od roku szkolnego 1883/84.

Ostatnim wreszcie dokumentem, dotyczącym działalności dydaktycznej Wąsowicza, jest protokół z posiedzenia profesorów Wydziału Filozoficznego we Lwowie (z dnia 26 maja 1891 r.)¹⁶. W protokole tym profesor Bronisław Radziszewski, referując sprawę nominacji egzaminatorów dla wstępnych egzaminów i rygorów farmaceutycznych w r. 1891/92 postawił m.in. wniosek, aby wstrzymać się ze wskazaniem kandydata na egzaminatora z farmakognozji i aby wybrać komisję, któraby przedstawiła kandydata na profesora z farmakognozji i kierownika ćwiczeń farmakognozji – z informacji tej zatem wynika, że w roku akademickim 1891/92 M. Dunin-Wąsowicz nie wykładał już farmakognozji. Potwierdza to informacja w *Składzie personelu i programie wykładów w C.K. Uniwersytecie imienia cesarza Franciszka I we Lwowie*¹⁷.

Natomiast na późniejszym posiedzeniu profesorów Wydziału Filozoficznego w dniu 17 czerwca 1891¹⁸ Bronisław Radziszewski zaproponował, aby katedrę farmakognozji i stanowisko egzaminatora z farmakognozji objął docent Uniwersytetu Wiedeńskiego, lekarz Władysław Niemiłowicz. Wniosek uchwalono jednogłośnie.

Dalsza dokumentacja dotyczy również sprawy objęcia katedry przez W. Niemiłowicza¹⁹. Wraz z przejściem katedry farmakognozji przez Władysława Niemiłowicza stworzono lepsze warunki rozwoju tej dyscypliny – utworzono Zakład Farmakognostyczny, zatrudniono demonstratora oraz znacznie zwiększono dotacje na prowadzenie muzeum farmakognostycznego²⁰.

3. MATERIAŁY, DOTYCZĄCE PROWADZENIA PRZEZ M. DUNIN-WĄSOWICZA GABINETU FARMAKOGNOSTYCZNEGO

W Państwowym Archiwum Obwodowym we Lwowie znajduje się korespondencja M. Dunin-Wąsowicza z CK Namiestnictwem, dotycząca dotacji na prowadzenie muzeum farmakognostycznego w latach 1881–1885 r.²¹ Interesujące dane o zasobach muzeum zawiera następująca notatka M. Dunin-Wąsowicza²²: „Z końcem roku 1883 było 995 okazów wzorowych wliczając sto kilkadziesiąt przeze mnie darowanych, 11 sztuk przyrządów i sprzętów, 7 dzieł w 22 tomach. Tego co przybyło przez zakup dotacji w r. 1884 i z nadzwyczajnej dotacji przyznanej reskryptem Wys.C.K. Ministerium Wyznań i Oświaty, jakkolwiek rachunki w zupełnym posiadaniu porządku, dokładnie podać nie mogę, bo nie mogąc się do mej sali z powodu innych

wykładów dostać – dotychczas nie byłem w stanie przybytku tego należycie zinventoryzować.

We Lwowie 27/10 1885 r.

Mieczysław Dunin-Wąsowicz

docent farmakognozji i przełożony zbioru farmakognostycznego”.

Z korespondencji (sprawozdań, rachunków), prowadzonej między Senatem Uniwersytetu Lwowskiego a Namiestnictwem w sprawie zatwierdzenia rozchodów wynika, że dotacja na muzeum farmakognostyczne w latach 1881-1883 wynosiła 31 zł 50 ct, zaś od 1883 r. 100 zł rocznie. Ponadto decyzją z 10.02.1884 M. Dunin-Wąsowicz otrzymał dotację nadzwyczajną w kwocie 400 zł na „pomnożenie zbiorów gabinetu farmakognostycznego”. Rozporządzeniem z 19.02.1885 r. (L. 8772) M. Dunin-Wąsowicz otrzymał drugą część dotacji nadzwyczajnej w kwocie 400 zł. Również pisma z lat późniejszych (1888–1891) informują o dotacjach i finansowaniu „gabinetu farmakognostycznego”²³.

4. KORESPONDENCJA W SPRAWIE DOTACJI NA WYDANIE PODRĘCZNIKA FARMAKOGNOZJA

W latach 1883–1884 Mieczysław Dunin-Wąsowicz opublikował własnym sumptem 6 zeszytów podręcznika *Farmakognozja*²⁴. Od 1884 r., tak autor, jak i profesorowie Wydziału Lwowskiego – zabiegali o subwencje na wydanie dalszych części podręcznika. Niestety, Ministerstwo Wyznań i Oświecenia funduszy na wydanie pracy nie przydzieliło²⁵.

Z zachowanych dokumentów wynika, że Mieczysław Dunin-Wąsowicz 31.12.1875 r. uzyskał dyplom magistra farmacji w Uniwersytecie Lwowskim. Władze Uniwersytetu Lwowskiego w dniu 8.10.1880 powołały go na stanowisko docenta. Wykładał on farmakognozę i przepisy sanitarno-aptekarские na Wydziale Filozoficznym Uniwersytetu Lwowskiego od roku 1881 do semestru letniego 1890/91.

Przypisy

¹ *Skład personelu i program wykładów w C.K. Uniwersytecie imienia cesarza Franciszka we Lwowie [lata 1880–1939]*.

² S. Konopka: *Polska bibliografia lekarska dziewiętnastego wieku (1801–1900)*. T. 12. Warszawa 1984 s. 98-103; M. Chmielińska: *Polska bibliografia zielarstwa za okres od początku XVI wieku do roku 1940*. Warszawa 1954 s. 208–209; E. Roeske: *Bibliografia polskiej historiografii farmaceutycznej 1816–1917*. Warszawa 1973 s. 195.

³ M. Dunin-Wąsowicz: *Farmakognozja. Podręcznik dla lekarzy powiatowych, aptekarzy, słuchaczy nauk farmaceutycznych ze szczególnem uwzględnieniem lekospisów niemieckiego, rakuskiego i rosyjskiego*. Zeszyt 1–6. Lwów 1883–1884 ss. 324. Nakładem autora.

⁴ W 1967 r. ukazało się opracowanie – H. Romanowski: *Mieczysław Dunin-Wąsowicz (1849–1913)*. „Farmacja Polska” 1967 T. 23 nr 4 s. 332–334.

⁵ W Państwowym Archiwum Obwodowym we Lwowie (dalej: PAO), w zespole akt: F. 26 op. 15 Jd.chr. 969 – znajduje się księga rękopiśmienna z protokołami z egzaminów na stopień

magistra farmacji w latach 1856–1896 (*Protocoll über die pharmaceutischen Rigorosien und die Beedigung der aprobirten Magister der Pharmazie 1856–1896*).

⁶ W posiadaniu autorki.

⁷ W Oddziale Rękopisów Biblioteki Akademii Nauk Ukrainy im Stefanyka (Biblioteka Ossolińskich) znajduje się list Mieczysława Dunin-Źasowicza do Aleksandra Grigorowicza Baryckiego z 1904 r. (sygn. Bar.810/n.67) o następującej treści:

„we Lwowie d. 7/12.1904

Plac Strzelecki Strażnica

Pożarna I p.

Jaśnie Wielmożny Panie Delegacie

Szczerze przepraszam, iż ośmielam się trudzić JWPana prywatną moją sprawą, ale tak mi już dogryzła, że sam nie wiem co robić, łudzę więc, że mi JWPan za złe tego nie weźmie i o wyniku kartką mnie poinformować zechce.

Jeszcze w grudniu 1897 czepiano się mnie o jakieś rzekomo w latach 1882–1891 niezapłacone podatki dochodowe. Gdyby nawet tak było, iż byłem winien, to wówczas była cała sprawa zadawniona, mimo to i grabiono mnie i w końcu wlaźł mi rząd na moje pobory. Tutejszy naczelnik okręgowej dyrekcji skarbowej zbałał tę sprawę i polecił mi wnieść do Ministerium Skarbu podanie, co też jeszcze w czerwcu zrobiłem. Ostatecznie po ponownem zbadaniu sprawy wysłano ją stąd z przychylną dla mnie rezolucją we wrześniu (musiała być z powrotem w Ministerium między 18 a 20 września) i tam ugrzęzła, a tu na nowo Administracja zaczyna grabież, a nadto nie mogę wskutek tej sprawy uregulować moich poborów, wskutek czego znowu, oprócz kłopotów domowych mam przykrości z miejską Izbą obrachunkową.

Toteż ośmielam się JWPana prosić by zechciał swym wpływem wyjednać u odnośnego referenta, by już raz tę sprawę załatwiono. Odeszła stąd przed blisko trzema miesiącami pod 1.102.468/04 (według referenta d[nia] 14 września).

Tusząc, że JWPan prośbie mojej nie odmówi, dziękuję już naprzód z całego serca i zostaję

z prawdziwym poważaniem
przychylnym i powolnym sługą
Dr. Miecz. Dunin-Źasowicz”

⁸ W Oddziale Rękopisów Biblioteki Akademii Nauk Ukrainy we Lwowie znajdują się dwie wizytówki z odrębnym tekstem Mieczysława Dunin-Źasowicza do Iwana Aleksandrowicza Lewickiego z 28.02.1908 r. i z 13.01.1911 r. (sygn. Lew. 305./n.1.)

⁹ Centralne Historyczne Archiwum Państwowe we Lwowie, Sygn. F.N. 134, op. N. 2. spr. N. 944.

¹⁰ Kopia rękopisu w posiadaniu autorki.

¹¹ Por. *Monografia rodu Dunin-Źasowiczów*. W: *Złota Księga szlachty polskiej*. Tom 6. Poznań 1882.

¹² PAO, zespół F. 26 op. 5 Jd.chr. 303. Uniwersytet im. Jana Kazimierza we Lwowie. Rektorat. Zespół osobowy M. Dunin-Źasowicza.

¹³ W „Czasopiśmie Towarzystwa Aptekarskiego” (T. 7: 1878 nr 12 s. 193–195) podano, że Galicyjskie Towarzystwo Aptekarskie oraz Gremium Aptekarskie Galicji Wschodniej wywstosowało 1 kwietnia 1878 r. podanie do Ministerstwa Oświecenia i Wyznań w Wiedniu w sprawie utworzenia stałej katedry farmakognozji na Wydziale Filozoficznym Uniwersytetu Lwowskiego i powierzeniu jej aptekarzowi, który także byłby obowiązany wykładać przez kilka godzin tygodniowo farmację praktyczną. Dotychczas wykładano farmakognozę w języku niemieckim, zaś farmacja praktyczna nie była wykładana.

¹⁴ Kopia listu w posiadaniu autorki.

¹⁵ PAO: F. 26 op. 12 Jd.chr. 644: Korespondencja z Ministerstwem Wyznań i Oświecenia w sprawie wykładów.

„[...] Pan Minister Wyznań i Oświecenia poruczył reskryptem z dnia 25 września br. L. 15057 Drowi Mieczysławowi Dunin-Źasowiczowi wykłady farmakognozji dla słuchaczy farmacji w tut. C.K. Uniwersytecie w języku wykładowym polskim poczynawszy od roku

szkolnego 1880/81 z tym nadmienieniem, iż rzeczony docent obowiązany będzie przedmiot ten wykładać przynajmniej w 3 godzinach tygodniowo w każdym półroczu zimowym, a oprócz tego także mieć odczyty przepisów aptekarsko-lekarskich. Za tę czynność przyzwolił Pan Minister Drowi Wąsowiczowi wyznaczoną wedle rozporządzenia Ministra z dnia 11 kwietnia 1880 L. 3257 z zastrzeżeniem uchwały w drodze ustawodawczej renumerację roczną sześciuset (600) zł, polecając, aby tę kwotę asygnowano pomienionemu docentowi w swoim czasie na rachunek kredytu przyzwolić się mającego na rok 1881 [...]”.

¹⁶ PAO we Lwowie, zespół F. 26 op. 7 Jd.chr. 321, *Protokół N. XIV Posiedzenia Grona Profesorów Wydziału Filozoficznego we Lwowie w dniu 26.05.1891* (L. 566).

¹⁷ W *Składzie personelu i programie wykładów w C.K. Uniwersytecie im. cesarza Franciszka we Lwowie [w latach 1880–1892]* podawane są informacje, że doc. pryw. Dr Mieczysław Dunin-Wąsowicz wykładał od semestru letniego 1880/81 do semestru letniego 1890/91 (lata 1881–1891). Dalsze informacje dotyczące zakresu wykładów M. Dunin-Wąsowicza znajdują się PAO w następujących zespołach akt: F. 26 op. 12 Jd.chr. 644, 669, 733, 757, 774–779, 798, 871 oraz w zespole F. 26 op. 7 Jd.chr. 321, 323, 334.

Od 17.10.1891 wykłady farmakognozji objął prof. Władysław Niemiłowicz (PAO, zespół: F. 26 op. 7 Jd.chr. 333).

¹⁸ PAO, zespół F.26 op. 7 Jd.chr. 321, *Protokół N. XV Posiedzenia Grona Profesorów Wydziału Filozoficznego we Lwowie w dniu 17.06.1891 r.* (L. 604).

¹⁹ *Protokół N. XVI Posiedzenia Grona Profesorów Wydziału Filozoficznego z 25.06.1891 r.* (L. 618 – PAO, zespół F. 26, op. 7 Jd.chr. 321. W zespole F. 26 op. 7 Jd.chr. 327 PAO znajduje się list (L. 77675 z 22.11.1891 r.), informujący, że Minister Wyznań i Oświecenia mianował 28.09.1891 r. (L. 13283) egzaminatorem z farmakognozji w roku szkolnym 1891/92 w Uniwersytecie Lwowskim doc. pryw. dra Władysława Niemiłowicza. Na posiedzeniu Grona Profesorów Wydziału Filozoficznego w dniu 3.06.1892 prof. B. Radziszewski zaproponował dla dra W. Niemiłowicza nominację na stanowisko profesora nadzwyczajnego, którą uchwalono jednomyślnie (PAO, F. 26 op. 7 Jd.chr. 332).

²⁰ Celem uzupełnienia zbiorów potrzebnych do prowadzenia wykładów przyznano jednorazową dotację nadzwyczajną w kwocie 1500 zł, podwyższono także dotację ze 100 zł na 300 zł rocznie oraz pozwolono na zaangażowanie od roku szkolnego 1892/93 demonstratora (PAO, F. 26 op. 7 Jd.chr. 345, pismo Minist. Wyznań i Oświecenia L. 4404 z 21.03.1892 r.). W roku 1891/92 powstał Zakład Farmakognostyczny. Demonstratorem w 1892/93 r. był Jan Krzyżanowski, a w latach 1893–1895 Zdzisław Zawalkiewicz (*Program wykładów w C.K. Uniwersytecie... [w latach 1891–1895]*)

²¹ PAO, zespół F. 26 op. 12 Jd.chr. 680 w sprawie dotacji i rachunków za lata 1881–1882, Jd.chr. 701 w sprawie dotacji za rok 1883; F. 26 op. 5 Jd.chr. 303: list z 20. 11. 1885 r. (L. 120) w sprawie rachunku za 1884 r. i wyasygnowanie dotacji na 1885 r.; pismo z Namiestnictwa L. 149 z 23.12.1885 r.

²² PAO, zespół F. 26 op. 12 Jd.chr. 770: Dane statystyczne o naukowych zakładach, korespondencja z Namiestnictwem we Lwowie o zatwierdzeniu rozchodów.

²³ PAO, zespół F. 26 op. 7 Jd.chr. 318: Rozporządzenia Ministerstwa, Namiestnictwa i korespondencja z nimi o dotacje na naukowe gabinety od 17.10.1888–4.09.1890. Dotacja dla dra M. Dunin-Wąsowicza za lata 1888–1890 wynosiła po 100 zł rocznie. Także na rok 1891 przyznano dotację w kwocie 100 zł (F. 26 op. 7 Jd.chr. 345).

²⁴ W zespole F. 26 op. 5. Jd.chr. 303 PAO, znajduje się m.in. list M. Dunin-Wąsowicza do Ministerstwa Wyznań i Oświecenia z 4.12.1884 r. (L. 187) o udzielenie subwencji na wydanie podręcznika *Farmakognozja*, której koszty wydania miały wynosić „716 zł. 70 ct a nawet 900 zł”.

²⁵ W zespole F. 26 op. 5 Jd.chr. 303 PAO znajduje się list z Namiestnictwa do Rektora Uniwersytetu Lwowskiego informujący, że Minister Wyznań i Oświecenia 14.03.1885 r. nie uwzględnił grona profesorów (L. 187 z 4.02.1885) „na udzielenie subwencji z funduszków państwowych dla doc. Dra Mieczysława Dunin-Wąsowicza celem wydania podręcznika jego o farmakognozji a to z braku odpowiednich funduszków”.

